I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉNS 576:e PLENARSESSION, 22.2.2023–23.2.2023

Resolution av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Ukraina: Ett år efter den ryska invasionen – det europeiska civila samhällets perspektiv

(2023/C 146/01)

Föredragande: **Stefano MALLIA**
Oliver RÖPKE
Séamus BOLAND

Rättslig grund	Artikel 52.4 i arbetsordningen
Antagande vid plenarsalen	23.2.2023
Plenarsession nr	576
Resultat av omröstningen	
(för/emot/nedlagda)	160/1/4

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

Angående Ukrainas anslutning till EU

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK) ståndpunkt:

1. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) framhåller att ukrainska liv fortgående förloras i försvaret av demokratin och att landets beslutsamhet att bli medlem av EU måste erkännas på ett konkret och meningsfullt sätt.

2. EESK understryker att en utvidgning gynnar båda parter, eftersom den skulle bidra till stabilitet i EU, stärka unionens geopolitiska ställning och främja freden, dess värden och folkens välfärd ([1]), samt medföra fördelar för alla genom en större inre marknad, samtidigt som utvidgningsprocessen skulle hjälpa Ukraina att stärka demokratin, rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna.

3. Kommittén betonar behovet av enighet i EU kring Ukrainas anslutningsprocess och föreslår att man följer exemplet med andra östeuropeiska länder som anslöt sig till EU mellan 2004 och 2013. Vi föreslår att det inrättas arbetsgrupper för integrering i EU under överinseende av respektive ministerier, i vilka tjänstemän skulle utbildas kring harmoniseringen med EU:s standarder, normer, förfaranden och EU:s regelverk i allmänhet.

([1]) Artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen.

4. Samtidigt som anslutningsprocessen till EU måste respekteras står det klart att Ukrainas anslutningsprocess (liksom fallet är med alla kandidatländer på västra Balkan och i det östliga partnerskapet) måste genomföras så praktiskt som möjligt och på grundval av att relevanta reformer genomförs på områdena demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, marknadsekonomi och genomförande av EU:s regelverk.

Angående en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och sanktioner mot Ryska federationen

5. EESK stöder till fullo Europaparlamentets resolution om inrättandet av en tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina ([2]). En sådan tribunal bör inrättas i nära samarbete med Internationella brottmålsdomstolen och FN. Kommittén uppmanar också EU att leda det internationella biståndet i samband med utredningen av krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och folkmord.

6. EESK ställer sig bakom Europaparlamentets resolution om kategorisering av Ryska federationen som statlig sponsor av terrorism ([3]) och välkomnar särskilt punkten där EU och dess medlemsstater uppmanas att utveckla en EU-rättslig ram för att kategorisera stater som sponsorer av terrorism och stater som tillämpar terroristmetoder. Genomförandet av en sådan EU-rättslig ram skulle leda till betydande restriktiva ekonomiska, politiska, sociala och kulturella åtgärder mot dessa länder.

7. EESK uttrycker sitt stöd för förslaget att föra upp Wagnergruppen på EU:s terroristförteckning.

Angående att motverka ”Ukrainatrötthet”

8. Om Ukraina skulle förlora kriget mot Ryssland skulle det få katastrofala konsekvenser för demokratin runt om i världen. EU måste göra allt som står i dess makt för att motverka ”Ukrainatrötthet”. I egenskap av fredsprojekt har EU en moralisk skyldighet att stödja Ukraina så länge som det krävs och med alla medel, inbegripet humanitärt bistånd och infrastruktur.

Angående Ukrainas återuppbyggnad och återhämtning

9. EU måste redan nu börja utforma de planer och verktyg som behövs för Ukrainas återuppbyggnad. Den myndighetsövergripande givarsamordningsplattformen för Ukraina sänder en kraftfull signal om att det internationella samfundet står sida vid sida med Ukraina och kommer att fortsätta att göra det. Jämte sitt fokus på kortsiktigt bistånd måste plattformen dock ägna lika stor uppmärksamhet åt den långsiktiga återuppbyggnaden av Ukraina.

10. Kommittén understryker att återuppbyggnads- och återhämtningsplanerna för Ukrainas samhälle och av landets territorium måste omfatta skäliga arbetsvillkor, efterlevnad av arbetsrätten, främjande av anständigt arbete och rätten till en säker och sund arbetsmiljö samt utbildningsmöjligheter för alla.

11. Att återuppbygga Ukraina kommer att bli en enorm uppgift och alla nödvändiga förberedelser måste göras nu så att ukrainarna kan återgå till ett normalt liv så fort som möjligt när kriget är över och bygga upp en konkurrenskraftig ekonomi som omfattar en grön, digital och rättvis omställning som skapar välstånd för alla ukrainare. Dessa processer bör därutöver omfatta stöd till skapandet av arbetstillfällen, eftersom Ukraina förlorat arbetstillfällen på grund av Rysslands invasion.

12. EESK uppmanar arbetsmarknadens parter och det organiserade civila samhällets organisationer att delta i utformningen, genomförandet och övervakningen av återuppbyggnads- och återhämtningsplanerna. Deras deltagande kommer att garantera öppenhet och rättvisa och säkerställa att resurserna sätts in där de behövs mest.

13. Kommittén påminner om att det ligger i både EU:s och Ukrainas intresse att hjälpa ukrainska företag, i all deras mångfald, att överleva kriget och hjälpa dem att lägga grunden för en blomstrande ekonomi under återuppbyggnadsfasen. Utöver Ukrainas associering till programmet för den inre marknaden finns det ett behov av att även bevilja Ukraina tillträde till andra viktiga EU-program. Det behövs fortsatta och förbättrade stödåtgärder för företagen i fråga om kunskapsutbyte, logistik och tillgång till direkt och indirekt finansiering.

([2]) Europaparlamentets resolution av den 19 januari 2023 om inrättandet av en tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina (2022/3017(RSP)).

([3]) Europaparlamentets resolution av den 23 november 2022 om kategorisering av Ryska federationen som statlig sponsor av terrorism (2022/2896 (RSP)).

14. EESK vill att den sociala dialogen i Ukraina ska återupptas inom ramen för undantagstillståndet, trots de utmaningar som detta kan komma att medföra. Den sociala dialogen står i centrum för Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner och associeringsavtalet mellan EU och Ukraina, och den kommer att vara ett av de viktigaste instrumenten i samråden mellan myndigheter, arbetsgivare och arbetstagare i frågor som rör landets ekonomiska och sociala återuppbyggnad.

15. Vi välkomnar de positiva trepartsavtalen om arbetsrättsliga reformer i Ukraina och den förväntade förbättringen av kollektivavtalsbestämmelserna, och betonar behovet av att inbegripa sakkunniga från Ukraina, ILO och EU i arbetet med att införa internationella arbetsnormer och sociala och arbetsrättsliga garantier.

Angående stödet till det civila samhället och mellanmänskliga kontakter

16. EESK lovordar den solidaritet som det civila samhällets organisationer i EU och Ukraina har visat när man tillhandahållit den inledande hjälpen och erbjudit stöd till dem som flyr kriget.

17. Kommittén betonar vikten av att inrätta en EU-mekanism för att stärka Ukrainas civila samhälle genom att tillhandahålla finansiering och underlätta dess deltagande i EU:s nätverk för det civila samhället. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att sörja för och samordna det ekonomiska och administrativa stödet till plattformen för det civila samhället EU-Ukraina inom ramen för associeringsavtalet mellan EU och Ukraina och till andra ukrainska civilsamhällesorganisationer, inbegripet Brysselbaserade paraplynätverk och ukrainska diasporaorganisationer.

18. Kommittén efterlyser en utökning av budgeten för Erasmus+-programmet för Ukraina under 2024 så att ytterligare 1 000 stödmottagare från Ukraina kan dra nytta av programmet, och på så sätt bygga broar och stärka banden mellan EU och det civila samhället i Ukraina. Dessa möjligheter till praktik och utbyten inom EESK och andra EU-institutioner skulle öka medvetenheten bland ukrainska ungdomar om de sociala och ekonomiska fördelarna med en EU-anslutning.

Bryssel den 23 februari 2023.

Christa SCHWENG
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande